

Myndigheters Möten i Molnet 2.0

Anteckningar från workshop 2021-01-29

Myndigheters möten i molnet (MMiM) är en oerhört aktuell fråga, inte minst på grund av Corona-pandemin. Den 29 januari 2021 fortsatte diskussionen inom REMM om huruvida myndigheter får och bör använda sig av molnbaserade digitala mötestjänster. Förmiddagen startade med ett webinarium och följdes sedan av en workshop. Aktiviteten var en fortsättning på diskussioner som startade den 24 april 2020.

Inspelning och dokumentation från webinariet (som genomfördes innan workshopen) finns [här](https://remm.se) på remm.se.

I workshopen deltog cirka 80 personer. Nedan finns sammanfattning av gruppdiskussioner i workshopen. **Observera att detta är sammanfattningar från anonyma deltagare som speglar hur debatten i diskussionspassen gick och är inte ställningstagande från REMM.**

Diskussionspass 1

Egna utredningar?

- De flesta myndigheterna har pågående utredningar eller avser att starta utredningar.
- Små myndigheter har svårt att hantera och mäta med att utreda.
- Särskilt knepigt med WDI-lösning, där t.ex. Teams inte fungerar. Däremot Zoom. Metadata lagras fortfarande i molnet. Vissa personuppgifter hanteras i molnet bara vi använder Office och Windows.
- Utrett behov och genomfört riskanalys med ledningsgrupp. Mer risker med att inte införa samarbetsmöjligheter i form av möten och dela dokument. Legalitetsprövning kvar.
- Vi använder Skype för företag för att diskutera säkerhetsklassad info upp till K2, dock ej begränsat hemlig och högre säkerhetsklassning via Skype, då kör vi bara fysiska möten (så länge det är vi själva som kallar). Zoom blockad helt och hållet på grund av tidigare säkerhetsproblem.
- Personuppgiftshantering är en nyckel. Office och Microsoft Tenant hanterar redan anställdas personuppgifter. En myndighet tittar på att införa en "kastrad" version av Teams där lagringsmöjligheten är avstängd och där chat-historiken rensas efter 24 timmar. Denna lösning kanske kan användas för interna okänsliga möten. För externa tittar man på Pexip respektive Quickchannel. Oavsett så finns en risk för överföring av personuppgifter.

Viktiga lärdomar?

- För lite kompetens hos politiker.
- Ingen ser helheten. Myndigheterna gör olika, vissa säger absolut nej till amerikanska molntjänster och andra använder Teams, Zoom m.fl. Det behövs gemensamma standarder så att myndigheterna kan kommunicera med varandra. Låta Regeringen peka med hela handen och låta stora myndigheter/organisationer samarbeta för att ta fram kortsiktig och långsiktig lösning för gemensamma digitala mötestjänster.
- Svårt med byte till EU-molntjänster då Microsoft Office är defacto standard.
- Microsoft bygger ut driften så den ska vara i Europa (Cloudact). Microsoft skulle behöva knoppa av detta bolag – göra det helt europeiskt.
- Flera vill gå mer mot On Prem, men det är svårt att hitta konsulter som vill jobba med On Prem och det som finns i On Prem utvecklas inte.
- Vi har varit tvungna att använda molntjänster för att kunna driva verksamheten, gick inte att hålla emot. Överföring till USA förekommer ofta, även när man ska jobba lokalt med program.
- En juridisk fråga, vi behöver veta vart gränserna går. Vi måste dra gränsen mellan vad som är harmlösa och känsliga personuppgifter. Det finns sannolikhet ingen myndighet som inte bryter mot Schrems II, exempelvis genom att skicka e-post. Vad som är känsliga personuppgifter (särskilda kategorier av uppgifter) är ju inget som man kan ”anse”, framgår ju rakt av artikel 9 och 10 i GDPR. Är väl snarare vad som kan vara särskilt skyddsvärt och om det finns någon information som är ”mindre riskabel” som är det som frågas ofta om.
- Försök undvika att hantera sekretessinformation i inspelningar.

Risker och möjligheter?

- Riskerar att få en dyrare utveckling av IT-tjänster då vi nu ska bygga egna system.
- Ta fram en myndighetsgemensam informationsklassningsmodell samt mall för kartläggningar av nuläge/behov, mötestyper och vilken data delas på dessa möten, vilka funktioner är nödvändiga (dela skärm/dokument, chatt etc) vilka som vi behöver kommunicera och samarbeta med. Behöver möjlighet att jobba tillsammans med juristerna, att få hjälp att se på vilka vägar som är möjliga.
- Arbeta med påverkan av juridik på svensk/EU-nivå. Arbeta med påverkan på befintliga leverantörer. Arbeta med uppprop till entreprenörer i Sverige/EU att här finns affärsmöjligheter om de löser detta behov.
- Vi bör se till att ha bra digitala mötestjänster för att resa/flyga mindre. Vilket är viktigast? Att uppfylla GDPR eller Klimatmålen? Att inte införa samarbetsmöjligheter innebär större risker än att bryta mot GDPR. GDPR-kategori för ”Okänsliga personuppgifter” kan vara en lösning.
- Riskerna och kostnaderna av att inget göra måste bli tydliga och kommuniceras till Stat och EU. EU måste ta ansvar för rättssäkerhetsfrågan.
- Saknar överenskommelse mellan EU och framför allt USA hur detta ska kunna lösas på ett rättssäkert sätt.
- Kontinuitetsaspekten viktig – hur sårbara är vi om t.ex. internet ligger nere?

Goda exempel?

- Vi har faktiskt klarat ett helt verksamhetsår med nästan bara digitala möten nu.
- En myndighet har startat en arbetsgrupp med förvaltningsrättsliga förutsättningar för digitala projekt med jurister och IT. Vitbok.
- Signal tillhandahåller krypterad kommunikation och all historik sparas lokalt på datorn och inte i molnet, skulle vara bra om någon kan fördjupa sig i detta och se om det skulle kunna vara ett alternativ, trots att det startats i USA som ett nonprofit-projekt.
<https://signal.org/sv/>
- Kan detta vara något som en säker lösning: <https://tutus.se/sv>
- Tips om en "säker" svensk lösning som Inera använder: <https://www.inera.se/tjanster/alla-tjanster-a-o/video--och-distansmote/>
- Tips att lyssna på e-Förvaltningsdagarna.

Diskussionspass 2

Vilket stöd saknar ni?

- IT och jurister behöver jobba tillsammans, behövs samsyn och myndighetsgemensam juridisk hållning.
- 400 myndigheter ska inte behöva lyfta denna fråga separat eller utreda själva. Borde hantearas gemensamt av den offentliga sektorn.
- Det handlar om stadsförvaltningens organisation – regeringen måste ta sitt ansvar – peka med hela handen och stötta samverkan mellan myndigheter, regioner och kommuner.
- MSB skulle behöva se över stöd till informationsklassning.
- Tittar någon på vilka On-Prem lösningar som ändå går upp i molnet?

Hur kan vi samverka bättre?

- Vi bör författa en gemensam skrivning till regeringen.
- Vi behöver stöd från större myndigheter för att komma vidare.
- Myndighetssamverkan GD emellan – de måste informeras så de tar sitt ansvar.
- Vad har de myndigheter som redan kör molnet-tjänster kommit fram till?
- Vilken roll spelar e-Sam här – de myndigheter som inte ingår här, hur kan de påverka och få med sin röst?
- Vill kunna samverka i gemensamma insatser med ambassader. Saknar författningsstöd där vi idag inte kan dela information.
- Samarbete med dokument med externa parter. Moderna sätt att samarbeta och samtidigt i ett dokument. Utlämnning av allmän handling är det stora problemet. Detta oavsett vart tjänsten ligger.
- Behöva kunna köra en kombination av olika tekniska lösningar.